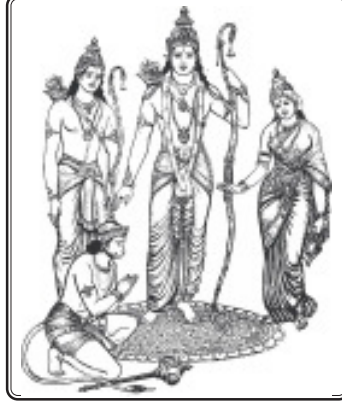

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

షోడశదినాత్మక అరణ్యకాండ పారాయణ చిక్లా

పదవ రోజు పారాయణ - 04.07.2022 - సోమవారము

రొ	మ	ప్ర	పా	దొ	జ	న్ర	హ	ల	క్ష	ణ	ప్ర	చ	ధీ	మ	తః
2	5	1	1	8	8	2	8	3	5	5	1	6	9	5	6

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 05

సర్గల వరుస సంఖ్యలు
39, 40, 41, 42, 43 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య
25 + 27 + 20 + 35 + 50
157 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర
పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్,
సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః,
వినాశనాథం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్-
సమృద్ధ్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య,
సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య,
దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య,
పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతిసిద్ధ్యర్థం,
తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః,
ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి
దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభివృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న,
పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత,
శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

రామస్య పాదౌ జగ్రాహ లక్ష్మణస్య చ ధీమతః

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి
రామాయణాంతర్గత, అరణ్యకాండ పారాయణం, ఆచార్యముఖేన,
అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ రఘుప్రార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।

రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।

రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।

ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరఘుచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

॥ అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః ॥

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఏవమస్మి తదా ముక్తః కథశ్చిత్తేన సంయుగే ।

ఇదానీమపి యద్భుత్తం తచ్ఛృణుష్వ నిరుత్తరమ్ ॥ 39.1 ॥ (2 సార్లు)

రాక్షసాభ్యామహం ద్వాభ్యామ్ అనిర్విణ్ణస్తథా కృతః ।

సహితో మృగరూపాభ్యాం ప్రవిష్టో దణ్డకావనమ్ ॥ 39.2 ॥

దీప్తజిహ్వో మహాకాయః తీక్ష్ణదంష్ట్రో మహాబలః ।

వ్యచరం దణ్డకారణ్యం మాంసభక్షో మహామృగః ॥ 39.3 ॥

అగ్నిహోత్రేషు తీర్థేషు చైత్యవృక్షేషు రావణ ।

అత్యంతఘోరో వ్యచరం తాపసాన్ సన్ప్రుధర్షయన్ ॥ 39.4 ॥

నిహత్య దణ్డకారణ్యే తాపసాన్ ధర్మచారిణః ।

రుధిరాణి పిబంస్తేషాం తథా మాంసాని భక్షయన్ ॥ 39.5 ॥

ఋషిమాంసాశనః క్రూరః త్రాసయన్ వనగోచరాన్ ।

తథా రుధిరమత్తోఽహం విచరన్ ధర్మదూషకః ॥ 39.6 ॥

ఆసాదయం తదా రామం తాపసం ధర్మచారిణమ్ ।

వైదేహీం చ మహాభాగాం లక్ష్మణం చ మహారథమ్ ॥ 39.7 ॥

తాపసం నియతాహారం సర్వభూతహితే రతమ్ ।

సోఽహం వనగతం రామం పరిభూయ మహాబలమ్ ॥ 39.8 ॥

తాపసోఽయమితి జ్ఞాత్వా పూర్వం వైరమనుస్మరన్ ।

అభ్యధావం హి సంక్రుద్ధః తీక్ష్ణశృంగో మృగాకృతిః ॥ 39.9 ॥

జిఘాంసురకృతప్రజ్ఞః తం ప్రహరమనుస్మరన్ ।

తేన ముక్తాస్త్రయో బాణాః శితాశ్చత్రునిబర్హణాః ।

వికృష్య బలవచ్ఛాపం సుపర్ణానిలనిస్వనాః ॥ 39.10 ॥

తే బాణా వజ్రసజ్జాశాః సుముక్తా రక్తభోజనాః ।

ఆజగ్ముస్సహితాస్సర్వే త్రయస్సన్నతపర్వణః ॥ 39.11 ॥

పరాక్రమజ్ఞో రామస్య శరో దృష్టభయః పురా ।

సముద్భ్రాంతస్తతో ముక్తః తావుభౌ రాక్షసౌ హతౌ ॥ 39.12 ॥

శరేణ ముక్తో రామస్య కథశ్చేత్ప్రాప్య జీవితమ్ ।

ఇహ ప్రవ్రాజితో యుక్తః తాపసోఽహం సమాహితః ॥ 39.13 ॥

వృక్షే వృక్షే చ పశ్యామి చీరకృష్ణాజినాంబురమ్ ।

గృహీతధనుషం రామం పాశహస్తమివాంతకమ్ ॥ 39.14 ॥

అపి రామసహస్రాణి భీతః పశ్యామి రావణ ।

రామభూతమిదం సర్వమ్ అరణ్యం ప్రతిభాతి మే ॥ 39.15 ॥

రామమేవ హి పశ్యామి రహితే రాక్షసాధిప ।

దృష్ట్వా స్వప్నగతం రామమ్ ఉద్రుమామి విచేతనః ॥ 39.16 ॥

రకారాదీని నామాని రామత్రస్తస్య రావణ ।

రత్నాని చ రథాశ్చైవ త్రాసం సజ్జనయంతి మే ॥ 39.17 ॥

అహం తస్య ప్రభావజ్ఞః న యుద్ధం తేన తే క్షమమ్ ।

బలిం వా నముచిం వాపి హన్యాద్ధి రఘునన్దనః ॥ 39.18 ॥

రణే రామేణ యుద్ధ్యస్య క్షమాం వా కురు రాక్షస ।

న తే రామకథా కార్యా యది మాం ద్రష్టుమిచ్ఛసి ॥ 39.19 ॥

బహవస్సాధవో లోకే యుక్తా ధర్మమనుష్ఠితాః ।

పరేషామపరాధేన వినష్టాస్సపరిచ్ఛదాః ॥ 39.20 ॥

సోఽహం తవాపరాధేన వినశ్యేయం నిశాచర ।

కురు యత్తే క్షమం తత్త్వమ్ అహం త్వా నానుయామి హ ॥ 39.21 ॥

రామశ్చ హి మహాతేజాః మహాసత్త్వో మహాబలః ।

అపి రాక్షసలోకస్య న భవేదంతకోఽపి సః ॥ 39.22 ॥

యది శూర్పణఖాహతోః జనస్థానగతః ఖరః ।

అతివృత్తో హతః పూర్వం రామేణాక్లిష్టకర్మణా ॥ 39.23 ॥

అత్ర బ్రూహి యథాతత్త్వం కో రామస్య వ్యతిక్రమః ॥ 39.24 ॥

ఇదం వచో బన్ధుహితార్థినా మయా, యథోచ్యమానం యది నాభిపత్స్యసే।
సబాన్ధవస్త్యక్ష్యసి జీవితం రణే, హతోఽద్య రామేణ శరైరజిహ్మైః ॥39.25॥
(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకోనచత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చత్వారింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

మారీచేన తు తద్వాక్యం క్షమం యుక్తం నిశాచరః ।

ఉక్తో న ప్రతిజగ్రాహ మర్తుకామ ఇవాషధమ్ ॥ 40.1 ॥ (2 సార్లు)

తం పథ్యహితవక్తారం మారీచం రాక్షసాధిపః ।

అబ్రవీత్పరుషం వాక్యమ్ అయుక్తం కాలచోదితః ॥ 40.2 ॥

యత్కిలైతదయుక్తార్థం మారీచ మయి కథ్యతే ।

వాక్యం నిష్ఫలమత్యర్థమ్ ఉప్తం బీజమివోషరే ॥ 40.3 ॥

త్వద్వాక్యైర్న తు మాం శక్యం భేత్తుం రామస్య సంయుగే ।

పాపశీలస్య మూర్ఖస్య మానుషస్య విశేషతః ॥ 40.4 ॥

యస్త్యక్త్వా సుహృదో రాజ్యం మాతరం పితరం తథా ।

స్త్రీవాక్యం ప్రాకృతం శ్రుత్వా వనమేకపదే గతః ॥ 40.5 ॥

అవశ్యం తు మయా తస్య సంయుగే ఖరఘాతినః ।

ప్రాణైః ప్రియతరా సీతా హర్తవ్యా తవ సన్నిధౌ ॥ 40.6 ॥

ఏవం మే నిశ్చితా బుద్ధిః హృది మారీచ వర్తతే ।

న వ్యావర్తయితుం శక్యా సేన్దైరసి సురాసురైః ॥ 40.7 ॥

దోషం గుణం వా సమ్ముష్టః త్వమేవం వక్తుమర్హసి ।

అపాయం వాఽపుష్పాయం వా కార్యస్యాస్య వినిశ్చయే ॥ 40.8 ॥

సమ్ముష్టేన తు వక్తవ్యం సచివేన విపశ్చితా ।

ఉద్యతాశ్చలినా రాజ్ఞే య ఇచ్ఛేద్భూతిమాత్మనః ॥ 40.9 ॥

వాక్యమప్రతికూలం తు మృదుపూర్వం హితం శుభమ్ ।

ఉపచారేణ యుక్తం చ వక్తవ్యో వసుధాధిపః ॥ 40.10 ॥

సావమర్దం తు యద్వాక్యం మారీచ హితముచ్యతే ।

నాభినన్దతి తద్రాజా మానార్హో మానవర్జితమ్ ॥ 40.11 ॥

పశ్చరూపాణి రాజానః ధారయన్త్యమితౌజసః ।

అగ్నేరిన్ద్రస్య సోమస్య వరుణస్య యమస్య చ ॥ 40.12 ॥

ఔష్ణ్యం తథా విక్రమం చ సౌమ్యం దణ్డం ప్రసన్నతామ్ ।

ధారయన్తి మహాత్మానః రాజానః క్షణదాచర ।

తస్మాత్సర్వాస్వవస్థాసు మాన్యాః పూజ్యాశ్చ పార్థివాః ॥ 40.13 ॥

త్వం తు ధర్మమవిజ్ఞాయ కేవలం మోహమాస్థితః ।

అభ్యాగతం మాం దౌరాత్మాత్ పరుషం వక్తుమిచ్ఛసి ॥ 40.14 ॥

గుణదోషా న పృచ్ఛామి క్షమం చాత్మని రాక్షస ।

మయోక్తం తవ చైతావత్ సన్ప్రత్యమితవిక్రమ ॥ 40.15 ॥

అస్మింస్తు త్వం మహాకృత్యే సాహాయ్యం కర్తుమర్హసి ।

శృణు తత్కర్మ సాహాయ్యే యత్కార్యం వచనాన్మమ ॥ 40.16 ॥

సౌవర్ణస్త్వం మృగో భూత్వా చిత్రో రజతబిన్దుభిః ।

ఆశ్రమే తస్య రామస్య సీతాయాః ప్రముఖే చర ॥ 40.17 ॥

ప్రలోభయిత్వా వైదేహీం యథేష్టం గన్తుమర్హసి ॥ 40.18 ॥

త్వాం తు మాయామృగం దృష్ట్వా కాశ్చనం జాతవిస్మయా ।
ఆనయైనమితి క్షిప్రం రామం వక్ష్యతి మైథిలీ ॥ 40.19 ॥

అపక్రాంతే తు కాకుత్స్థే దూరం యాత్వాప్యదాహర ।
హా సీతే లక్ష्మణేత్యేవం రామావాక్యానురూపకమ్ ॥ 40.20 ॥

తచ్ఛ్రుత్వా రామపదవీం సీతయా చ ప్రచోదితః ।
అనుగచ్ఛతి సన్న్భాంతః సామిత్రిరపి సాహృదాత్ ॥ 40.21 ॥

అపక్రాంతే చ కాకుత్స్థే లక్ష्మణే చ యథాసుఖమ్ ।
ఆనయిష్యామి వైదేహీం సహస్రాక్షశ్శచీమివ ॥ 40.22 ॥

ఏవం కృత్వా త్విదం కార్యం యథేష్టం గచ్ఛ రాక్షస ।
రాజ్యస్వార్థం ప్రయచ్ఛామి మారీచ తవ సువ్రత ॥ 40.23 ॥

గచ్ఛ సౌమ్య శివం మార్గం కార్యస్యస్య వివృద్ధయే ।
అహం త్వాఽనుగమిష్యామి సరథో దణ్డకావనమ్ ॥ 40.24 ॥

ప్రాప్య సీతామయుద్ధేన వశ్చయిత్వా తు రాఘవమ్ ।
లజ్కాం ప్రతి గమిష్యామి కృతకార్యస్సహ త్వయా ॥ 40.25 ॥

న చేత్ కరోషి మారీచ హన్మి త్వామహమద్య వై ।
ఏతత్కార్యమవశ్యం మే బలాదపి కరిష్యసి ।
రాజ్ఞో హి ప్రతికూలస్థః న జాతు సుఖమేధతే ॥ 40.26 ॥

ఆసాద్య తం జీవితసంశయస్తే
మృత్యుర్ద్ధవో హ్యద్య మయా విరుద్ధ్య ।
ఏతద్యథావత్ప్రతిగృహ్య బుద్ధ్యా
యదత్ర పథ్యం కురు తత్తథా త్వమ్ ॥ 40.27 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే చత్వారింశస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకచత్వారింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఆజ్ఞప్తోఽరాజవద్వాక్యం ప్రతికూలం నిశాచరః ।

అబ్రవీత్ పరుషం వాక్యం మారీచో రాక్షసాధిపమ్ ॥ 41.1 ॥ (2 సార్లు)

కేనాయముపదిష్టస్తే వినాశః పాపకర్మణా ।

స పుత్రస్య స రాష్ట్రస్య సామాత్యస్య నిశాచర ॥ 41.2 ॥

కస్త్వయా సుఖినా రాజన్ నాభినన్దతి పాపకృత్ ।

కేనేదముపదిష్టం తే మృత్యుద్వారముపాయతః ॥ 41.3 ॥

శత్రవస్తవ సువ్యక్తం హీనవీర్యా నిశాచరాః ।

ఇచ్ఛంతి త్వాం వినశ్యంతమ్ ఉపరుద్ధం బలీయసా ॥ 41.4 ॥

కేనేదముపదిష్టం తే క్షుద్రేణాహితవాదినా ।

యస్త్వామిచ్ఛతి నశ్యంతం స్వకృతేన నిశాచర ॥ 41.5 ॥

వధ్యాః ఖలు న హన్యంతే సచివాస్తవ రావణ ।

యే త్వాముత్పథమారూఢం న నిగృహ్లాంతి సర్వశః ॥ 41.6 ॥

అమాత్వైః కామవృత్తో హి రాజా కాపథమాశ్రితః ।

నిగ్రాహ్యాః సర్వథా సద్భిః న నిగ్రాహ్యో నిగృహ్యసే ॥ 41.7 ॥

ధర్మమర్థం చ కామం చ యశశ్చ జయతాం వర ।

స్వామిప్రసాదాత్ సచివాః ప్రాప్నువంతి నిశాచర ॥ 41.8 ॥

విపర్యయే తు తత్సర్వం వ్యర్థం భవతి రావణ ।

వ్యసనం స్వామివైగుణ్యాత్ ప్రాప్నువంతీతరే జనాః ॥ 41.9 ॥

రాజమూలో హి ధర్మశ్చ జయశ్చ జయతాం వర ।

తస్మాత్సర్వాస్వవస్థాసు రక్షితవ్యా నరాధిపాః ॥ 41.10 ॥

రాజ్యం పాలయితుం శక్యం న తీక్ష్ణేన నిశాచర ।

న చాపి ప్రతికూలేన నావినీతేన రాక్షస ॥ 41.11 ॥

యే తీక్ష్ణమన్త్రాస్సచివాః భజ్యంతే సహ తేన వై ।

విషమే తురగాః శీఘ్రా మన్దసారథయో యథా ॥ 41.12 ॥

బహవస్సాధవో లోకే యుక్తా ధర్మమనుస్థితాః ।

పరేషామపరాధేన వినష్టాస్సపరిచ్ఛదాః ॥ 41.13 ॥

స్వామినా ప్రతికూలేన ప్రజాస్తీక్ష్ణేన రావణ ।

రక్ష్యమాణా న వర్ధంతే మేషా గోమాయునా యథా ॥ 41.14 ॥

అవశ్యం వినశిష్యంతి సర్వే రావణ రాక్షసాః ।

యేషాం త్వం కర్కశో రాజా దుర్బుద్ధిరజితేంద్రియః ॥ 41.15 ॥

తదిదం కాకతాళీయం ఘోరమాసాదితం మయా ।

అత్రైవ శోచనీయస్త్యం ససైన్యో వినశిష్యసి ॥ 41.16 ॥

మాం నిహత్య తు రామశ్చ న చిరాత్త్వాం వధిష్యతి ।

అనేన కృతకృత్యోఽస్మి మ్రియే యదరిణా హతః ॥ 41.17 ॥

దర్శనాదేవ రామస్య హతం మాముపధారయ ।

ఆత్మానం చ హతం విద్ధి హృత్వా సీతాం సబాన్ధవమ్ ॥ 41.18 ॥

ఆనయిష్యసి చేత్ సీతామ్ ఆశ్రమాత్ సహితో మయా ।

వైవ త్వమసి నాహం చ వైవ లజ్కా న రాక్షసాః ॥ 41.19 ॥

నివార్యమాణస్తు మయా హితైషిణా, న మృష్యసే వాక్యమిదం నిశాచర ।

పరేతకల్పా హి గతాయుషో నరాః, హితం న గృహ్లాన్తి సుహృద్భిరీరితమ్ ॥

॥ 41.20 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ఏకచత్వారింశస్సర్గః ॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్విచత్వారింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।

మునివేషధరం ధ్యామేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఏవముక్త్వా తు వచనం మారీచో రావణం తతః ।

గచ్ఛావేత్యబ్రవీద్దీనః భయాద్రాత్రిశ్చరప్రభోః ॥ 42.1 ॥ (2 సార్లు)

దృష్టశ్చాహం పునస్తేన శరచాపాసిధారిణా ।

మద్వధోద్యతశస్త్రేణ వినష్టం జీవితం చ మే ॥ 42.2 ॥

న హి రామం పరాక్రమ్య జీవన్ ప్రతినివర్తతే ।

వర్తతే ప్రతిరూపోఽసౌ యమదణ్డహతస్య తే ॥ 42.3 ॥

కిం ను శక్యం మయా కర్తుమ్ ఏవం త్వయి దురాత్మాని ।

ఏష గచ్ఛామ్యహం తాత స్వస్తి తేఽస్తు నిశాచర ॥ 42.4 ॥

ప్రహృష్టస్త్వభవత్తేన వచనేన స రావణః ।

పరిష్వజ్య సుసంశ్లిష్టమ్ ఇదం వచనమబ్రవీత్ ॥ 42.5 ॥

ఏతచ్ఛృణ్వీర్యయుక్తం తే మచ్ఛన్దాదివ భాషితమ్ ।

ఇదానీమసి మారీచః పూర్వమన్యో నిశాచరః ॥ 42.6 ॥

ఆరుహ్యతామయం శీఘ్రం రథో రత్నవిభూషితః ।

మయా సహ తథా యుక్తః పిశాచవదనైః ఖరైః ॥ 42.7 ॥

ప్రలోభయిత్వా వైదేహీం యథేష్టం గన్తుమర్హసి ।

తాం శూన్యే ప్రసభం సీతామ్ ఆనయిష్యామి మైథిలీమ్ ॥ 42.8 ॥

తతో రావణమారీచౌ విమానమివ తం రథమ్ ।

ఆరుహ్య యయతుశ్శీఘ్రం తస్మాదాశ్రమమణ్డలాత్ ॥ 42.9 ॥

తథైవ తత్ర పశ్యంతౌ పత్తనాని వనాని చ ।

గిరీంశ్చ సరితస్సర్వాః రాష్ట్రాణి నగరాణి చ ॥ 42.10 ॥

సమేత్య దణ్డకారణ్యం రాఘవస్యాశ్రమం తతః ।

దదర్శ సహ మారీచః రావణో రాక్షసాధిపః ॥ 42.11 ॥

అవతీర్య రథాత్తస్మాత్ తతః కాశ్చనభూషణాత్ ।
హస్తే గృహీత్వా మారీచం రావణో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 42.12 ॥

ఏతద్రామాశ్రమపదం దృశ్యతే కదలీవృతమ్ ।
క్రియతాం తత్సఖే శీఘ్రం యదర్థం వయమాగతాః ॥ 42.13 ॥

స రావణవచశ్రుత్వా మారీచో రాక్షసస్తదా ।
మృగో భూత్వాఽఽశ్రమద్వారి రామస్య విచచార హ ॥ 42.14 ॥

స తు రూపం సమాస్థాయ మహదద్భుతదర్శనమ్ ।
మణిప్రవరశృఙ్గాగ్రః సితాసితముఖాకృతిః ॥ 42.15 ॥

రక్తపద్మోత్పలముఖః ఇన్ద్్రనీలోత్పలశ్రవాః ।
కిశ్చేదభ్యున్నత గ్రీవః ఇన్ద్్రనీలదలాధరః ॥ 42.16 ॥

కున్దేన్ద్్రవజ్రసఙ్కాశమ్ ఉదరం చాస్య భాస్వరమ్ ।
మధూకనిభపార్శ్వశ్చ పద్మకిఙ్కల్కసన్నిభః ॥ 42.17 ॥

వైడూర్యసఙ్కాశఖురః తనుజఙ్ఘస్ససంహతః ।
ఇన్ద్్రాయుధసవర్ణేన పుచ్ఛేనోర్ద్వం విరాజతా ॥ 42.18 ॥

మనోహరస్నిగ్ధవర్ణః రత్నైర్నానావిధైర్వృతః ।
క్షణేన రాక్షసో జాతః మృగః పరమశోభనః ॥
వనం ప్రజ్వలయన్ రమ్యం రామాశ్రమపదం చ తత్ ॥ 42.19 ॥

మనోహరం దర్శనీయం రూపం కృత్వా స రాక్షసః ।
ప్రలోభనార్థం వైదేహ్యః నానాధాతువిచిత్రితమ్ ॥ 42.20 ॥

విచరన్ గచ్ఛతే తస్మాత్ శాద్వలాని సమస్తతః ।
రూప్యైర్బిన్ద్్రశతైశ్చిత్రః భూత్వా స ప్రియదర్శనః ।
విటపీనాం కిసలయాన్ భఙ్క్తుఽదన్ విచచార హ ॥ 42.22 ॥

కదలీగృహకం గత్వా కర్ణికారానితస్తతః ।
సమాశ్రయన్మన్దగతిః సీతాసన్దర్శనం తథా ॥ 42.23 ॥

రాజీవచిత్రపృష్ఠస్సః విరరాజ మహామృగః ।

రామాశ్రమపదాభ్యాశే విచచార యథాసుఖమ్ ॥ 42.24 ॥

పునర్గత్వా నివృత్తశ్చ విచచార మృగోత్తమః ।

గత్వా ముహూర్తం త్వరయా పునః ప్రతినివర్తతే ॥ 42.25 ॥

విక్రీడంశ్చ క్వచిద్భూమౌ పునరేవ నిషీదతి ।

ఆశ్రమద్వారమాగమ్య మృగయూథాని గచ్ఛతి ॥ 42.26 ॥

మృగయూథైరనుగతః పునరేవ నివర్తతే ।

సీతాదర్శనమాకాంక్షన్ రాక్షసో మృగతాం గతః ।

పరిభ్రమతి చిత్రాణి మణ్డలాని వినిష్పతన్ ॥ 42.27 ॥

సముద్వీక్ష్య చ తం సర్వే మృగా హ్యన్యే వనేచరాః ।

ఉపాగమ్య సమాఘ్రూయ విద్రవంతి దిశో దశ ॥ 42.28 ॥

రాక్షసస్సోఽపి తాన్వన్యాన్ మృగాన్ మృగవధే రతః ।

ప్రచ్ఛాదనార్తం భావస్య న భక్షయతి సంస్పృశన్ ॥ 42.29 ॥

తస్మిన్నేవ తతః కాలే వైదేహీ శుభలోచనా ।

కుసుమాపచయవ్యగ్రా పాదపానభ్యవర్తత ॥ 42.30 ॥

కర్ణికారానశోకాంశ్చ చూతాంశ్చ మదిరేక్షణా ।

కుసుమాన్యపచిన్వంతి చచార రుచిరాననా ॥ 42.31 ॥

అనర్హాఽరణ్యవాసస్య సా తం రత్నమయం మృగమ్ ।

ముక్తామణివిచిత్రాఙ్గం దదర్శ పరమాఙ్గనా ॥ 42.32 ॥

సా తం రుచిరదంతోష్ఠీ రూప్యధాతుతనూరుహమ్ ।

విస్మయోత్పుల్లనయనా సస్నేహం సముదైక్షత ॥ 42.33 ॥

స చ తాం రామదయితాం పశ్యన్ మాయామయో మృగః ।

విచచార పునశ్చిత్రం దీపయన్నివ తద్వనమ్ ॥ 42.34 ॥

అదృష్టపూర్వం తం దృష్ట్వా నానారత్నమయం మృగమ్ ।

విస్మయం పరమం సీతా జగామ జనకాత్మజా ॥ 42.35 ॥ (2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే ద్విచత్వారింశస్సర్గః॥

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రిచత్వారింశస్సర్గః

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

సా తం సప్రేక్ష్య సుశ్రోణీ కుసుమాన్యపచిన్వతీ ।
హైమరాజతవర్ణాభ్యాం పార్వాభ్యాముపశోభితమ్ ॥ 43.1 ॥ (2 సార్లు)

ప్రహృష్టా చానవద్యాజ్ఞీ మృష్టహాటకవర్ణినీ ।
భర్తారమభిచక్రన్త లక్ష్మణం చాపి సాయుధమ్ ॥ 43.2 ॥

తయాఽఽహూతౌ నరవ్యాఘ్రౌ వైదేహ్యౌ రామలక్ష్మణౌ ।
వీక్షమాణౌ తు తం దేశం తదా దదృశతుర్మృగమ్ ॥ 43.3 ॥

శబ్దమానస్తు తం దృష్ట్వా లక్ష్మణో రామమబ్రవీత్ ।
తమేవైనమహం మన్యే మారీచం రాక్షసం మృగమ్ ॥ 43.4 ॥

చరంతో మృగయాం హృష్టాః పాపేనోపాధినా వనే ।
అనేన నిహతా రాజన్ రాజానః కామరూపిణా ॥ 43.5 ॥

అస్య మాయావిదో మాయామృగరూపమిదం కృతమ్ ।
భానుమత్ పురుషవ్యాఘ్రు గన్ధర్వపురసన్నిభమ్ ॥ 43.6 ॥

మృగో హ్యేవం విధో రత్నవిచిత్రో నాస్తి రాఘవ ।
జగత్యాం జగతీనాథ మాయైషా హి న సంశయః ॥ 43.7 ॥

ఏవం బ్రువాణం కాకుత్స్థం ప్రతివార్య శుచిస్మితా ।
ఉవాచ సీతా సంహృష్టా చర్మణా హృతచేతనా ॥ 43.8 ॥

ఆర్యపుత్రాభిరామోఽసౌ మృగో హరతి మే మనః ।
ఆనయైనం మహాబాహో క్రీడార్థం నో భవిష్యతి ॥ 43.9 ॥

ఇహోశ్రమపదేఽస్మాకం బహవః పుణ్యదర్శనాః ।
మృగాశ్చరన్తి సహితాః సృమరాశ్చమరాస్తథా ॥ 43.10 ॥

ఋక్షాః పృషతసజ్ఘాశ్చ వానరాః కిన్నరాస్తథా ।
విచరన్తి మహాబాహో రూపశ్రేష్ఠా మనోహరాః ॥ 43.11 ॥

న చాస్య సదృశో రాజన్ దృష్టపూర్వో మృగః పురా ।
తేజసా క్షమయా దీప్త్యా యథాయం మృగసత్తమః ॥ 43.12 ॥

నానావర్ణవిచిత్రాఙ్గః రత్నబిన్దుసమాచితః ।
ద్యోతయన్ వనమవ్యగ్రం శోభతే శశిసన్నిభః ॥ 43.13 ॥

అహో రూపమహో లక్ష్మీః స్వరసమ్పచ్చ శోభనా ।
మృగోఽద్భుతో విచిత్రాఙ్గః హృదయం హరతీవ మే ॥ 43.14 ॥

యది గ్రహణమభ్యేతి జీవన్నేవ మృగస్తవ ।
ఆశ్చర్యభూతం భవతి విస్మయం జనయిష్యతి ॥ 43.15 ॥

సమాప్తవనవాసానాం రాజ్యస్థానాం చ నః పునః ।
అన్తఃపురవిభూషార్థః మృగ ఏష భవిష్యతి ॥ 43.16 ॥

భరతస్యార్యపుత్రస్య శ్వశ్రూణాం మమ చ ప్రభో ।
మృగరూపమిదం వ్యక్తం విస్మయం జనయిష్యతి ॥ 43.17 ॥

జీవన్న యది తేఽభ్యేతి గ్రహణం మృగసత్తమః ।
అజినం నరశార్దూల రుచిరం మే భవిష్యతి ॥ 43.18 ॥

నిహతస్యాస్య సత్త్వస్య జామ్బూనదమయత్వచి ।
శష్పబ్రస్యాం వినీతాయామ్ ఇచ్ఛామ్యహముపాసితుమ్ ॥ 43.19 ॥

కామవృత్తమిదం రాద్రం స్త్రీణామసదృశం మతమ్ ।
వపుషా త్వస్య సత్త్వస్య విస్మయో జనితో మమ ॥ 43.20 ॥

తేన కాఞ్చనరోష్ణా తు మణిప్రవరశృఙ్గిణా ।
తరుణాదిత్యవర్ణేన నక్షత్రపథవర్చసా ।
బభూవ రాఘవస్యాపి మనో విస్మయమాగతమ్ ॥ 43.21 ॥

ఏవం సీతావచశ్రుత్వా తం దృష్ట్వా మృగమద్భుతమ్ ।
లోభితస్తేన రూపేణ సీతయా చ ప్రచోదితః ॥ 43.22 ॥

ఉవాచ రాఘవో హృష్టః భ్రాతరం లక్ష్మణం వచః ॥ 43.23 ॥

పశ్య లక్ష్మణ వైదేహ్యోః స్పృహం మృగగతామిమామ్ ।
రూపశ్రేష్ఠతయా హ్యేష మృగోఽద్య న భవిష్యతి ॥ 43.24 ॥

న వనే నన్దనోద్దేశే న చైత్రరథసంశ్రయే ।
కుతః పృథివ్యాం సౌమిత్రే యోఽస్య కశ్చిత్సమో మృగః ॥ 43.25 ॥

ప్రతిలోమానులోమాశ్చ రుచిరా రోమరాజయః ।
శోభన్తే మృగమాశ్రిత్య చిత్రాః కనకబిన్దుభిః ॥ 43.26 ॥

పశ్యాస్య జృమ్భమాణస్య దీప్తామగ్నిశిఖోపమామ్ ।
జిహ్వం ముఖాన్నిస్సరన్తిం మేఘాదివ శతవ్రదామ్ ॥ 43.27 ॥

మసారగల్లర్కముఖః శఙ్ఖముక్తానిభోదరః ।
కస్య నామాభిరూపోఽసౌ న మనో లోభయేన్మృగః ॥ 43.28 ॥

కస్య రూపమిదం దృష్ట్వా జామ్బూనదమయం ప్రభో ।
నానారత్నమయం దివ్యం న మనో విస్మయం వ్రజేత్ ।
కిం పునర్మైథిలీ సీతా బాలా నారీ న విస్మయేత్ ॥ 43.29 ॥

మాంసహేతోరపి మృగాన్ విహారార్థం చ ధన్వినః ।
ఘ్నన్తి లక్ష్మణ రాజానః మృగయాయాం మహావనే ॥ 43.30 ॥

ధనాని వ్యవసాయేన విచీయన్తే మహావనే ।
ధాతవో వివిధాశ్చాపి మణిరత్నసువర్ణినః ॥ 43.31 ॥

తత్సారమఖిలం నృణాం ధనం నిచయవర్ధనమ్ ।
మనసా చిన్తితం సర్వం యథా శుక్రస్య లక్ష్మణ ॥ 43.32 ॥

అర్థీ యేనార్థకృత్యేన సంవ్రజత్యవిచారయన్ ।
తమర్థమర్థశాస్త్రజ్ఞాః ప్రాహురర్థ్యాశ్చ లక్ష్మణ ॥ 43.33 ॥

ఏతస్య మృగరత్నస్య పరాధ్యై కాశ్చనత్వచి ।
ఉపవేక్ష్యతి వైదేహీ మయా సహ సుమధ్యమా ॥ 43.34 ॥

న కాదలీ న ప్రియకీ న ప్రవేణీ న చావికీ ।
భవేదేతస్య సదృశీ స్పర్శనేనేతి మే మతిః ॥ 43.35 ॥

ఏష చైవ మృగశ్రీమాన్ యశ్చ దివ్యో నభశ్చరః ।
ఉభావేతా మృగౌ దివ్యా తారామృగమహీమృగౌ ॥ 43.36 ॥

యది వాయం తథా యన్మాం భవేద్వదసి లక్షణ ।
మాయైషా రాక్షసస్యేతి కర్తవ్యోఽస్య వధో మయా ॥ 43.37 ॥

ఏతేన హి నృశంసేన మారీచేనాకృతాత్మనా ।
వనే విచరతా పూర్వం హింసితా మునిపుంగవాః ॥ 43.38 ॥

ఉత్థాయ బహవో యేన మృగయాయాం జనాధిపాః ।
నిహతాః పరమేష్వాసాః తస్మాద్వధ్యస్త్యయం మృగః ॥ 43.39 ॥

పురస్తాదిహ వాతాపిః పరిభూయ తపస్వినః ।
ఉదరస్థో ద్విజాన్ హన్తి స్వగర్భోఽశ్వతరీమివ ॥ 43.40 ॥

స కదాచిచ్ఛిరాల్లోభాత్ ఆససాద మహామునిమ్ ।
అగస్త్యం తేజసా యుక్తం భక్షస్తస్య బభూవ హ ॥ 43.41 ॥

సముత్థానే చ తద్రూపం కర్తుకామం సమీక్ష్య తమ్ ।
ఉత్సృయిత్వా తు భగవాన్ వాతాపిమిదమబ్రవీత్ ॥ 43.42 ॥

త్వయాఽవిగణ్య వాతాపే పరిభూతాః స్వతేజసా ।
జీవలోకే ద్విజశ్రేష్ఠాః తస్మాదపి జరాం గతః ॥ 43.43 ॥

తదేతన్న భవేద్రక్షః వాతాపిరివ లక్షణ ।
మద్విధం యోఽతిమన్యేత ధర్మనిత్యం జితేన్ద్రియమ్ ।
భవేద్ధతోఽయం వాతాః అగస్త్యేనేవ మాం గతః ॥ 43.44 ॥

ఇహ త్వం భవ సన్నద్ధః యన్త్రితో రక్ష మైథిలీమ్ ।
అస్యామాయత్తమస్మాకం యత్కృత్యం రఘునన్దన ॥ 43.45 ॥

అహమేనం వధిష్యామి గ్రహీష్యామ్యపి వా మృగమ్ ।
యావద్గచ్ఛామి సౌమిత్రే మృగమానయితుం ద్రుతమ్ ॥ 43.46 ॥

పశ్య లక్ష్మణ వైదేహీం మృగత్వచి గతస్పృహమ్ ।
త్వచా ప్రధానయా హ్యేషః మృగోఽద్య న భవిష్యతి ॥ 43.47 ॥

అప్రమత్తేన తే భావ్యమ్ ఆశ్రమస్థేన సీతయా ॥ 43.48 ॥

యావత్పుషతమేకేన సాయకేన నిహన్మ్యహమ్ ।
హత్వైతచ్ఛర్మ చాదాయ శీఘ్రమేష్యామి లక్ష్మణ ॥ 43.49 ॥

ప్రదక్షిణే నాతిబలేన పక్షిణా, జటాయూషా బుద్ధిమతా చ లక్ష్మణ ।
భవాప్రమత్తః పరిగృహ్య మైథిలీం, ప్రతిక్షణం సర్వత ఏవ శక్కితః ॥ 43.50 ॥

(2 సార్లు)

జటిలం చీరవసనం దండకారణ్యవాసినమ్ ।
మునివేషధరం ధ్యాయేత్ అరణ్యే కాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అరణ్యకాండే త్రిచత్వారింశస్సర్గః ॥

అథ చతుశ్చత్వారింశస్సర్గః

తథా తు తం సమాదిశ్య భ్రాతరం రఘునన్దనః ।
బబన్ధాసిం మహాతేజాః జామ్బూనదమయత్సరుమ్ ॥ 44.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః

ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః

ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రియః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

